

Kymijoen alaosan säännöstelyn kehittäminen ja vaelluskalat

Joonas Ikävalko

13.11.2024

Centre for Economic Development,
Transport and the Environment

Kymijoki - vaelluskalavesistö

- Etelä-Suomen merkittävin vaelluskalavesistö
  - Lohi, vaellussiika, nahkiainen, toutain, meritaimen, ankerias, harjus
  - Vedenlaatu ei enää rajoita vaelluskalojen lisääntymistä ja poikastuotantoa
  - Tärkeä joki kaupalliselle ja vapaa-ajan kalastukselle sekä kalastusmatkailulle

Kuva: Hiitolanjoki.fi, Pekka Tuuri

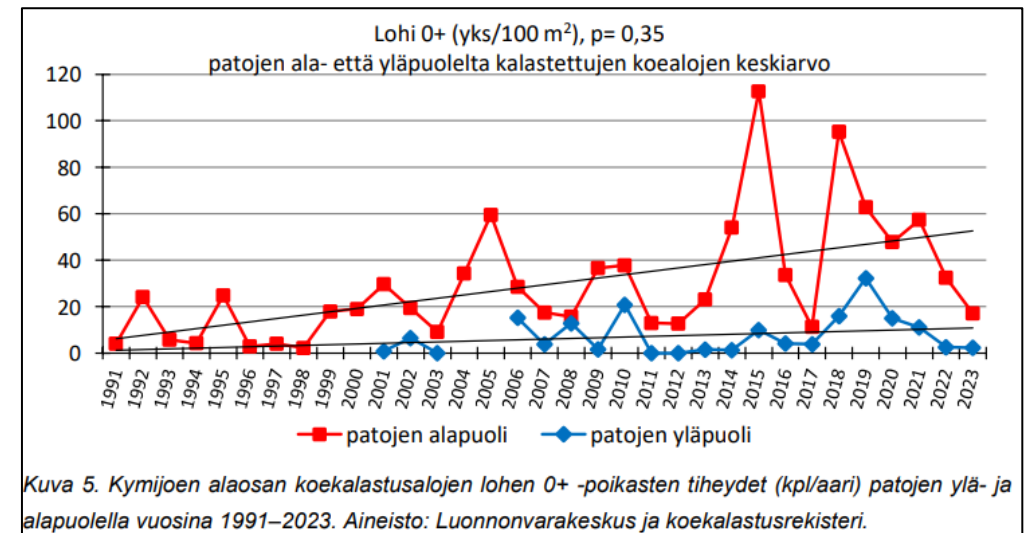

Haasteita ja mahdollisuuksia

- Voimalaitokset ja muut padot rajoittavat kalojen kulkua
  - Vaellusyhteyksiä on, mutta toimivat puutteellisesti
  - Rakentamisen myötä menetetty poikastuotantoalueita
- Poikastuotantoalueita jäljellä runsaasti Kymijoen alaosalla
  - Noin 240 hehtaaria, osassa tarvetta kunnostuksiin
  - Alueet sijaitsevat 0-2 nousuesteen takana.
  - Kymijoki voisi tuottaa noin 200 000 lohismolttia vuodessa
    - Nykytuotanto ka. 26 000 smoltia vuodessa (2000-luku), parhaimmillaan noin 80 000 – 100 000 kpl/a
  - Patojen yläpuoliset alueilla poikastiheydet pienempiä kuin alapuolisilla alueilla → ei tarpeeksi emokaloja
- Säännöstelykäytäntöjen kehittäminen
- Kymijoessa on huomattavasti vielä hyödyntämätöntä kalataloudellista potentiaalia

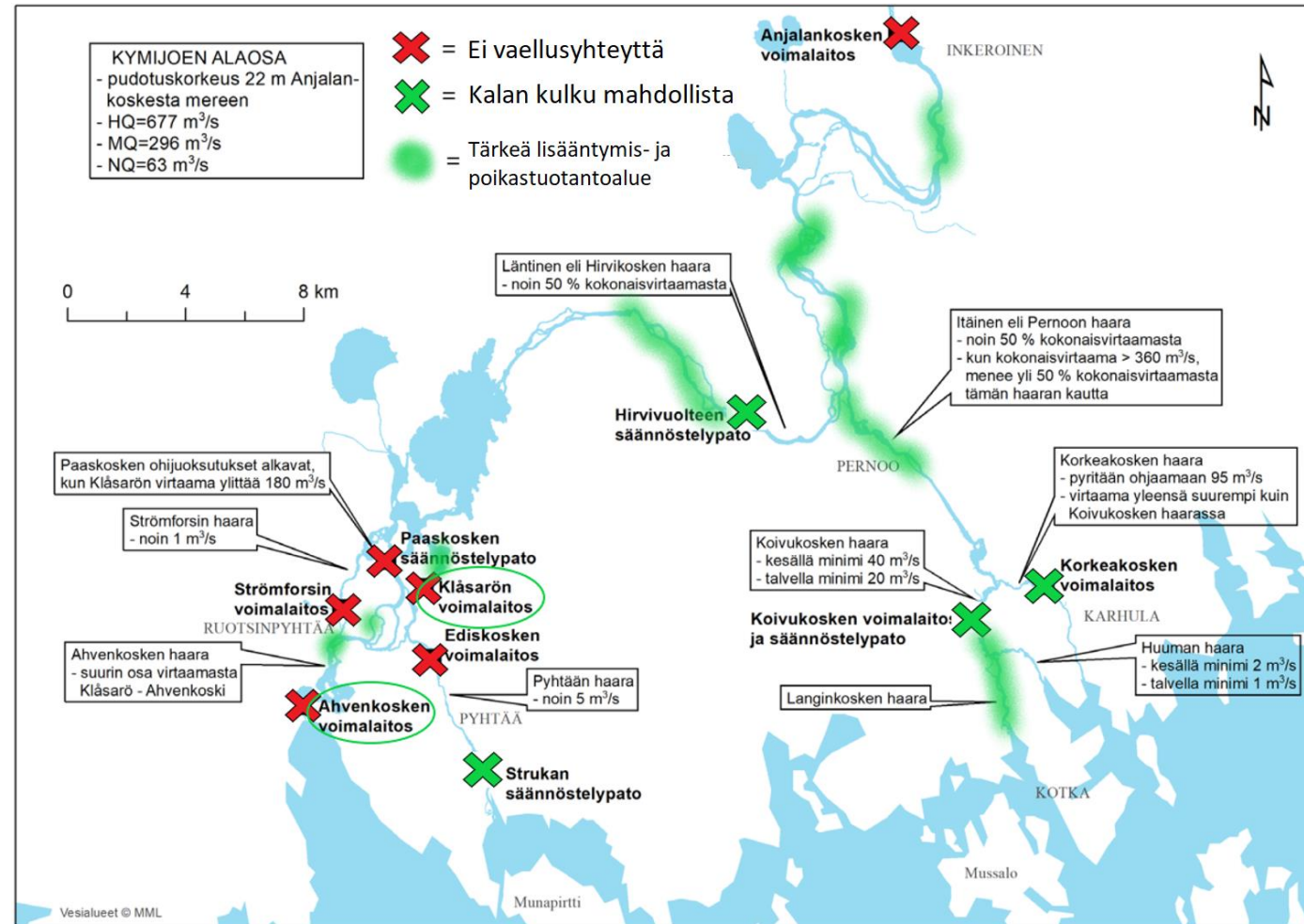
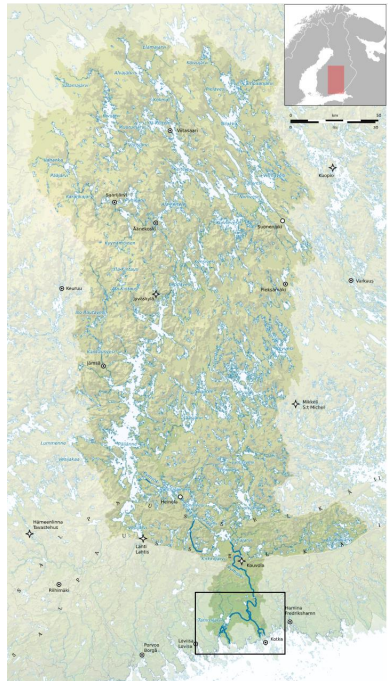

Klåsarön vesivoimalaitos

Kuva: Hyrsky, M. 2024. Kymijoen ja sen edustan kalataloudellinen tarkkailu vuonna 2023. Kymijoen vesi ja ympäristö ry:n julkaisu no 326/2024.

Kymijoen alaosan vaellusyhteydet ja kutualueet

Säännöstelykäytännöt vaikuttavat vaelluskalakantoihin

• Esimerkkinä ”Parikan jako”

- Koivukosken ja Korkeakosken haaran virtaamat käänteiset luonnontilaan verrattuna
  - → Noin 80 % vedestä ohjataan Korkeakosken haaraan, jossa ei ole merkittäviä kutualueita
  - → Koivukosken ja Langinkosken haarat, joissa on merkittäviä kutualueita, saa vastaavasti vähemmän vettä
- Koivukoski on keskivirtaamalla kuiva
- Vaelluskalojen syysnousun alkuun Koivukosken haaraan juoksutettava vesimäärä puolittuu
  - Lohi ja muut nousevat vaelluskalat hakeutuvat enemmän Korkeakosken haaraan
  - Korkeakosken vaellusyhteys ei toimi yhtä tehokkaasti kuin Koivukosken
- Kun Koivukosken haaran virtaama putoaa, poikastuotantoalueita jää kuiville tai niiden virtaamaolosuhteet heikkenevät
- Vaelluskaloja jää myös jumiin lammikoihin säännöstelypadon alle
- Kalaston kannalta positiivista säännöstelyssä: Kymijoessa ei harjoiteta lyhytaikaissäätöä

Miten säännöstelyä voisi kehittää?

- Useita potentiaalisia kehityskohteita
- Esimerkkinä Parikan jako
  - Enemmän vettä Koivukosken haaraan
    - Erityisesti kesäajan ulkopuolella, jolloin virtaama 20 m³/s
    - Enemmän kalaa Koivukosken kautta ja laajemmat poikastuotantoalueet alapuolisilla alueilla
  - Koivukosken jatkuva vesitys lisäisi patojen alapuolista poikastuotantoalaa usealla hehtaarilla
  - Voimalaitosten ja Koivukosken säännöstelypadon juoksutusten ”pulssittaminen” vaelluksen edistämiseksi

Koivukosken vesitys ja pulssituskokeilu

Kiitos!

